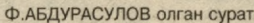

(ЎЗА)

(Ÿ3A)

нида ҳам намоён бўлди. Зеро, мамлакатимизда парламентаризмнинг қарор топиши ва ривожланишида мустақил Ўзбекистон милл

қабул қилинаётган қонунлар ҳаёт талабларига, ижтимоий амалиётга мос бўлишига эришилади.

Икки палаталик жараёнда парламент иши-
да миллий давлатчилик институтлари тизими
ўртасида парламентнинг нуфузи ва обрўси

Жуманазар ХОЛМУМИНОВ,
юридик фанлар доктори.

дами сифатида тўплаган юк
лари ортилган самолёт Нукус
аэропортига кўнди.

(Давоми 3-бетда)

жавоб қайтарди.
(Давоми 2-бетда)

(Давоми 3-бетда)

рижниками, сўзлари маъно-моҳиятдан узоқ бўладими, барибир ўз тингловчи-

ташки олам ва руҳият дунёсидаги боғлиқлик, алоқадорлик ва таъсир-таъсири акс эттиради. Инсонни ҳаёлотнинг чексиз осмонида сайр

КУЛИБ ТУР, АЗИЗИМ!

БУНИ ХАЁТ ДЕЙДИЛАР...

ТУШОВИ ҚИММАТГА ТУШДИ

Катта канал. Сув тўлиб пишириб оқяпти. Саттор ака темир қувурни қандай очини билмай лол. Қувурни очиб қийин. У темир туңуқа тўсиқ билан ёпишган. Узокдан биров кўрипти. Ҳамма танийдиган Олтибой. Сал довлар. Озгина пўл бериб, мактаб қўйсангиз, ҳар қандай ишга боши билан шўнғиб кетади.

«Ха, Саттор ака?! Коровул бўб ўтирибсиз, - ҳовлиққаннамо гап ташлади Олтибой.

«Трубани очомайман, - деди Саттор ака.

«Яримтангир пулини берсангиз, биз очамиз-да...»

«Минг сўм берман! Сенинг кучинг кўп, ёшсан...» Шу труба ни очиб берди...

Қўл ташлашди. Олтибой ечиниби, қирғоқ четидан сувга тушди. Сув анча совуқ. Темир тўсинни чеккасида кўтармоқчи бўлди. Йўқ. Қимирламайди. Қувур катта. Сув босими кучли. Чўқурроқ тушиб, сувга пишиниб, тўсиннинг тагидан силтаб кўтарди. Тўсин икки қаричлар силжиди. Сувнинг кучли гирдобби Олтибойни қувур ичига итариб кетди. Корни темир тўсинга таялди. Ё ўлим, ё ҳаёт. Олтибой жонхўлатда темир тўсинни яна силтаб кўтарди. У баландга силжиди. Даҳшатли сув оқими катта босим билан Олтибойни қувур ичига оқибди. Бари саноқли лаҳзалар ичида бўлаётди. Олтибой қувурдан сув чиқаётган эрга бориб тушди. Ҳолсизланиб, гандирақлаб, белгича келадиган сувда тик турди. Юзиди қон йўқ. Ариқнинг четига чиқди...

«Олтибойхон... Мана, минг сўм... минг сўм, - югуриб келди Саттор ака. Олтибой бир Саттор акага, бир пулга қаради...

Шундан кейин Кодир ака ўғли Олтибойни 80000 сўм билан «тириштириб», «одам қилиб» олди...

Мурод НОРОВ

КЎПРИК

«Жуйробод» ва «Ўзган» қишлоқлари ўртасидан катта ариқ оқиб ўтган. Ариқнинг икки томони ҳам баланд-баланд қўлқандан иборат бўлган. Бундан 35-40 йил олдин ариқ бетон каналга айлантирилди. Қўлқандлар экинзор қилинди, иморатлар қурилди. Шу билан икки қишлоқ - икки қирғоққа айланди.

Файзулла тоға шундай кўнларда «Ўзган»га ўтиб қолди. Анжирко, ота-онаси вафотидан сўнг турмушга чиққан опасининг рўзғорига қелишга мажбур бўлди. Янанинг зуғумларига чидаб ўлғайди.Ахён-ахёнда Жуйрободга ўтиб турди. Аммо описдан ақин қариндоши йўқ эди унинг. Аммақлар, хоналар, жиянлар ўз йўлида. Рўзғор аробасини тортиш ҳеч кимга ҳам осон эмас.

Йўқлиқ тинкани қуритган. Опа-опа-да - ўз жигарини бир амаллаб кутди. Керак бўлса, насобасидан чегириб унинг оғзинга тутди. Файзулла тоға дурадгор язасининг қорига ярайдиган бўлди. Яъна унга ёнидан ҳовли-жой қилди. Ҳўитиди, уйлан-тирди.

Файзулла пешанаси ярқирок йигит экан. Олий маълумотли бўлган муаллимлик қилди. Узоқ йиллар мактаб директори бўлиб ишлади. Яънази ҳам, опани ҳам иззат-икром ила кутди. Уларнинг сўнги манзиллини ҳам оёбод қилди. Жиянлардан кўмагини амади.

Файзулла тоға ҳозир 79 ёшда. Севарой янға билан етти фарзандини бекаму кўст ўстиришди. Ҳаммаси эл қорига яраб юришибди.

Отaxon каналга қараган дарвозасидан кириб-чиқади. Сув бўйида узоқ-узоқ хаёл суради. Ота ҳовлисини хаёлан тасаввур қилади. Ана қўл узатса етгуллик жойда. Ақли, фаросатли бир йигитнинг ҳавас қилса арзигулик турмуши, ғўзал ҳаёти кечмоқда бу жойда. Тоға тўй-маъракаларда айтимлай қолмайди. Барбиров, барбиров... нимадир етишмайди.

Шу етишмовчиликнинг йўли топилганда ҳам ўн йилдан ошди. Файзулла бобо бош бўлиб каналга кўприк қурдирди. Икки қишлоқ ўртасини боғловчи бу кўприкдан борди-келди аввалгисидан ҳам кўпайиб кетди. Қиз олди, қиз бердилар бошланди. Файзулла бобонинг ўзи ҳам набираларидан биттасини қариндошлари томонга узатди. Ўзгаллик Шукрулло ака, Йўлчи ака, Даврон акалар ҳам ўша йўлдан қудалариникига бориб қелишди. Омон-омон яшашаяпти улар. Менинг хаёлимда эса битта ҳаққоний фикр қар уради. Энг катта кўприк, энг боқий кўприк Файзулла бобонинг ўзи эмасми?!

Ж.ДИЛОВ.

ДЕВОНА

Маҳалламизда учта Қурбон исмли одам бор. Бири тижоратчи, бири муаллим, бири мен сизга айтмоқчи бўлганим. Ҳар кимнинг хизматини қилиб юргувчи Қурбон ака.

Тижоратчида икки, муаллимда тўрт, акамизда эса етти фарзанд бор. Жамоа ҳўхалинда у бажармаган юмушининг ўзи йўқ. Сувчилиқ, чопиқчилик, самоварчилик, ҳатто шарбат оқизиш...

Адолатсизликни, ноҳақликни ёмон кўради. Собик тузум даврида ҳеш-ақрабонарига қулиқ ёзиб, ойлиқдан қарашиб юрадиган бригадир дегани билан Қурбон ака юз бор, минг бор айтишган. Ана шу тулқалардан «Қурбон девона» деган ном қолган унга.

Тўғри, Қурбон аканинг асаби чатоқ, лекин ҳақ гапни айтди. Қўлидан бирор иш келмаслигини билганлар эса уни баттар қалака қиладилар. Қисқаси, у маҳалладаги икки адашидан «Қурбон девона»лиги билан фарқ қилади. Бўлмаса, қайси Қурбонни сураясиз, деган ортиқча савол пайдо бўлади. Тўйга самоварчи керак, десангиз бўлди, «Қурбон девона» демайсизми дейди пeshовзингиздаги одам.

Яқинда бир суннат тўйи яқинда уч Қурбонни бир жойда кўрдим. Қурбон тижоратчи, Қурбон муаллим, Қурбон...

Тижоратчи созандаларнинг сарқори экан. Муаллим даврда қосагуллик қилди, ҳақрамонимиз самовар қайнатди.

Учаласининг ҳам хизматини баҳолаб рози қилиш мақсадида уларнинг олдиларига тугун қўйди. Ҳар ким ўз хизматидан розилигини айтди. Фақат... Қурбон самоварчи шифокор маҳалладошининг ўзига қўйган тугунини олмади. Иссикқина эр-қаклар қўйлаган эди.

«Иссик жоннинг иситмаси бор, дейдилар. Ака жўжабирдай жонмиз, хизматингиз ўтиб турибди. Бунинг устига ҳали тўнчинингизни уйланиш тўйи олдингизда турибди. Мен хизматимга розиман. Едик, ичдик, томоша қилдик, завқландик. Тўй қўлайсан, тўй...»

У тугунни тўйчининг олдида суриб қўлди. Тўйга астойдил муревабат қилди. Қурбон ака чин қўнғилдан райд этиб ўрнидан қўзгалди. Шериклари ҳақларини чўнтакка уришди. Ошпаз, хабабчи, чироқдон бари ҳақини олди.

Эртасига беш пудратчи даласида гап тарқалди.

«Қурбон самоварчи тун бўйи қилган хизмати учун маҳалладошидан хизмат ҳаққи олмади, - деди кимдир.

Кимдир «Девона-да», деди бепарво тиржайиб. Фақат бош пудратчи кейинги сўзини айта олмади. У қийналаётган эди.

Дилмурод ЖАББОР.

БОЗОРДА НАРХ-НАВО ҚАНДАЙ?

Шарҳлар	Картошка	Сабз	Пивз	Бодринг	Помидор	Гуруч	Мол Гўшти	Қўй Гўшти	Суг литр	Тухум дона
Тошкент	200	88	90	800	450	650	1650	1850	100	103
Андижон	150	40	75	650	550	450	1400	1800	80	82
Наманган	130	13	45	750	650	425	1400	1800	100	85
Сарғона	145	23	48	800	500	525	1450	1900	113	75
Фарғана	140	50	50	750	400	550	1400	1650	150	70
Жиззах	175	68	50	750	375	490	1500	1700		88
Гулистон	130	38	35	1200	200	465	1550	1800	163	85
Термиз	150	120	50	150	50	400	1200	1500	100	50
Қашқар	145	45	50	650	400	450	1300	1600		83
Бероши	170	40	60		200	500	1300	1200	105	80
Навоий	190	27	55	800	450	500	1250	1300	150	83
Урганч	165	38	70	600	575	450	1150	1450	90	70
Нўхус	188	38	75	1750	700	575	1250			90

Ушбу маълумотнома Европа Кенгашининг ТАСИС Программаси доирасида қишлоқ ҳўжалик маркетинг информация системаси ва экспериментал қишлоқ ҳўжалик улгурижи бозори проекти томонидан республика вилоятларидаги тегишли ташкилотлар билан ҳамкорликда тайёрланган.

ЖАРАЁН БИРИНЧИ БЎЛИШ МАСЪУЛИЯТИ

Жиззах шаҳридаги Отаулла Охунбоев номли ўрта мактабда вилоятда биринчи болалар ташкилоти тўзилди.

«Қамолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати тизимида фаолият кўрсатадиган янги ташкилот ўз сафида етти ёшдан ўн тўрт ёшгача бўлган болаларни бириктиради.

Болалар ташкилотига биринчи рақамли гувоҳномани топширишнинг байрам тўсини олди. Шу муносабат билан мактабда «Келажакка интилсанг, қамолотга етасан» деб номланган тадбир ҳам уюштирилди. Унда ҳозир бўлган «Қамолот» ҳаракатининг етакчилари, ота-оналар ҳамда халқ таълими вакиллари болалар ташкилотига оқ йўл тилашди.

Болалар ташкилоти вилоятдаги ҳамма умумтаълим мактабларида фаолият юритади.

Раҳматулла ЮНУСОВ,
«Қишлоқ ҳаёти»
муҳбири.

ШОГИРДЛАРГА МОДДИЙ ЁРДАМ

Ўзбекистон Бадий академияси аъзоси, миннаторчи рассом Баҳодир Бобоназаровнинг ташаббуси билан Сирдарё вилоятида «Уста-шоғирд» мактаби ташкил этилганга ҳали кўп бўлгани йўқ.

Шу йилнинг апрел ойидан бошлаб вилоят ҳўқимининг қарори билан маъзур мактаб «Истеъдод» деб номланган нафис санъат марказига айлантирилди. Ҳозир ушбу марказда вилоятнинг турли шаҳар ва туманларидан келган йигит-қизлар кўҳна ва ноёб санъатмизининг сир-асрорларини кўнб билан ўрганмоқдалар.

Меҳнат ва аҳолини ишга жойлаштириш вилоят бош қармаси яқинда ақойиб бир ташаббус билан майдонга чиқди. Марказда касб ўрганаётган шоғирдларнинг ўн нафарига стипендия тайинланди. Энди шоғирдлар ноёб ҳўнарни ўрганиш билан бирга маълум миқдорда маблағ ҳам оладиган бўлишди.

А.МАМАДИЕВ

Мамлакатимизнинг энг чека ҳудудларидан бири бўлган Узун тумани галлакорлари жорий йилда давлатга галла сотиш режасини 104 фоиз этиб этди.

Кенчиқорк бўлса-да, ноябрнинг бошида пахтакорлар ҳам режадаги ҳўсинни йиғиштириб олди. Галлазорлардан ўртача 40, пахтадан эса 32,5 центнердан ҳўсил кўтарилди. Шу кўнларда далаларда кузги-қишки ишлар уюшқоқлик билан давом эттирилмоқда. Ҳўсиндан бўшаган майдонларни шўдгорлаш, техникани баҳорги екиш ишларига шайлаш пойнига етиб қолди. Галлазорлардаги кўм-кўк майсалар кўзни қувонтиради.

Туман бўйича деҳқончиликдан олинган даромад икки миллиард сўмдан ошди. Олинган соф фойда ҳам шунга яраша. Деҳқончиликнинг рентабеллик даражаси 15 фоиздан қўқори. Уста деҳқонларнинг хонадонларига тонналаб бўғдой тушди, пахта ёғини ҳам галлаб олишди. Деҳқонлар иш ҳақини ҳам тўла олмақда.

Туман аҳлининг жорий йилдаги ютуқларини бошқаларники билан солиштирганда, эҳтимом, бу рақамлар анчайин оздай қўринар. Лекин узунликлар учун бу рақамларнинг маъносини жуда улкан. Айниса, тумандаги ўтган йиллардаги аҳвол билан ҳўзиргиси солиштирилса, нақадар катта қадамлар қўйилгани аққол қўринади.

Ўзбекистон-Тожикистон чегарасининг 182 километри Узун туманининг баланд тоғларидан ўтади. 2000 йилнинг ёзида халқаро террорчилар шу тоғлар орқали Ватанимизга сўқилиб киришга интилган эди.

Террорчилар битта қўлмай ер тишлагандан кейин тумандаги ўша пайтдаги мавжуд вазият пухта таҳлил қилиб қўрилди. Шунда Узунда иқтисодий ислохотлар жараёни оқсатгани, маънавий-маърифий ишлар ўлда-жўлда қўлиб кетган маълум бўлди. Террорчилар жойлашиб олишга уринган тоғ қишлоқларига йиллар давомида маҳаллий ҳўқимият органлари вакиллари қадам босмаган, бу ердаги аҳолининг ҳаёти, турмуш ташвишлари билан қизиқмаган. Нафақат тоғ қишлоқлари, балки бошқа ҳудудларда ҳам ислохотлар жараёни эътибордан

МЕҲНАТ БОЗОРИ:

ТАЛАБ ВА ТАКЛИФ

Ангрнда навбатдаги меҳнат ярмаркаси бўлиб ўтди. Шаҳар меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш бўлими шу йилнинг ўзида бешинчи бор шундай тадбир ўтказиши.

Ярмаркада «Ўзбекрезинотехника», «Саноатқалинқозғосавдо» ишлаб чиқариш бирлашмалари, «Ангрнкў-миркурилли», «Кулол», «Ангрнсавдо», «Ангрнтамо» акциядорлик жамияти, Облик норууда материаллари каръери, шаҳар Халқ таълими бўлими, марказий касалхона каби йигирмага ақин қорхона ва ташкилот бўш иш ўринлари билан иштирок этди.

Ярмаркада 60 нафар фўқаро янги иш ўрнига эга бўлди. Уларнинг 29 нафарига шу ернинг ўзидаёқ меҳнат дафтарчаси очилди. Вояга етмаган ва касбга эга бўлмаган 15 йигит-қиз Ангрн шаҳар маийш қасб-хўнар қоллежиде тадбиркорлар палатаси билан ҳамкорликда очилган икки ойлик тайёрлов курсига ўқишга юборилди.

Бугун шаклланган меҳнат бозорининг ўз ўрни бор. Бирон бир қасбнинг эътигидан тўтмаган ёшлар, меҳнат бозориде рақобатлаша олмай иш топишда қийналаётган кишилар, афсўсики анчагина. Биз уларни қўллаб-қувватлашга, ижтимоий ҳўмоёлашга, имкон қадар иш билан таъминлашга ҳаракат қилиймиз, - дейди шаҳар меҳнат бўлими раҳбари Х.Тўшпўлатов. - Шу боис бундай ярмаркаларни тез-тез, қолмаса, ҳар бир ҳудудда алоҳида ўтказаймиз. Натижада йилнинг ўтган ўни бир ойи мобайнида рўйхатга олинган 1 минг 550 талабгорнинг 1 минг 130 нафари ишга жойлаштирилди, 374 нафарига эса ишсизлик мақоми берилиб, нафақа тайинланди.

Шаҳарда «Бандлик» дастури бўйича ҳам талайгина ишлар қилинган. Хўсусан, йил бошидан бўён юзга ақин йигит-қиз сартарошлик, тикувчилик, чилангарлик, ЭХМ оператори каби касбларга ўқитилди.

(ЎЗА)

НАРХЛАР МЎЪТАДИЛЛАШАДИ

(Боши 1-бетда)
-Маҳсулотларга нарх белгилашда қандай омиллар ҳисобга олинади?

Биринчи навбатда маҳсулот ва хизматларни ишлаб чиқаришга ёки ташкил этишга кетган қаражатлар, мажбурий солиқ, тўловлар ва фойда ҳисобга олинади ҳамда бозордаги талаб ва таклифдан келиб чиққан ҳўлда маҳсулот ва хизматларга нарх эркин белгиланади.

Алоҳида монопол маҳсулот ва хизматлар, жумладан, нефт маҳсулотлари, электр энергия, транспорт, алоқа хизматлари ва бошқаларга нарх давлат томонидан чегараланади.

-Ҳўзирги кўнда истеъмол бозориде аҳвол қандай?

Истеъмол бозоримиз озиқ-овқат ва ноозиқ-овқат маҳсулотлари билан тўлиқ таъминланган. Жумладан, озиқ-овқат маҳсулотларидан ўн, шакар, ўсимлик ёғи, нон ва нон маҳсулотлари, ноозиқ-овқат маҳсулотлардан ювиш воситалари, тамаки маҳсулотлари ва бошқалар барчаси ўзимизда ишлаб чиқаришмоқда.

Хизматлар бозоримизга янги замонавий телекоммуникация хизмат турларидан

интернет, уяли алоқа ва пейжинг хизматлари кириб келди. Ушбу телекоммуникация хизмат турларининг ички бозоримизга кириб келиши ўз навбатида инновацион ривожланишга кенг йўл очиб беради.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 433-сонли «Ижтимоий аҳамиятга эга бўлган истеъмол товарлари билан савдо қилишни тартибга солишга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги қарорнинг қабул қилиш зарурияти нимадан пайдо бўлди?

Аҳолини ижтимоий ҳўмоёлашнинг янада қучайтириш (чўнки эркинлаштириш жараёни олиб борилаётган бир пайтда аҳолининг ҳам таъминланган қатламларини ижтимоий ҳўмоёлаш жуда зарур) ва ижтимоий аҳамиятга эга бўлган айрим истеъмол товарлари нархларининг сўнйи ошириб юборилишига йўл қўймаслик, республика ташқарисига нокўнунй олиб чиқиб кетиш ҳўлларини бартараф этиш мақсадида ушбу қарор қабул қилинди.

Қарорда белгилан қўйилганки, четдан келтириладиган ва республикада ишлаб чиқариладиган ўн, ўсимлик ёғи ва

қанд-шакарни сотиш фақат юридик шакслар томонидан шартномавий нархлар бўйича, воситачилар сонидан қатъи назар кўпи билан 25 фўиз миқдориде белгиланадиган чекланган савдо устамаси қўллаган ҳўлда амалга оширилади.

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги, Монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш давлат қўмитаси ва Давлат солиқ қўмитаси билан биргаликда савдо ташкилотлари томонидан ижтимоий аҳамиятга эга бўлган истеъмол товарларининг қўрбатиб ўтилган турларига чекланган савдо устамаларини қўллаш тартиби ишлаб чиқилди ва белгиланган тартибда тасдиқланди.

-Истеъмол бозорини тўлдиришда нархларни тартибга солиш қандай амалий аҳамият касб этади?

Қарор қабул қилинмасдан олдин қўштириш ичидеги тадбиркорлар томонидан нархларни сўнйи равишда остириб юбориш ҳўллари қўзғилишган эди. Қарор қабул қилингандан сўнг воситачилар товарни қўлма-қўл бўлиб кетишидан манфаатдор бўлмайди, яъни ҳар бир тад-

биркор бозорга ўзи тўғридан-тўғри чиқши фойдаличилигини англайди.

2001 йилнинг 1 ноябрдан бошлаб республикамиз ҳудудига келтириладиган ўсимлик ёғига ақиз солиғи ставкалари уларнинг божхона қийматининг 10 фўизи миқдориде, жисмоний шакслар («ўзлари қатнаб олиб келадиганлар») томонидан келтириладиган тижорат қўлияти учун мўлжалланган озиқ-овқат товарларидан, шу жумладан, республика ташқарисидан жисмоний шакслар номиде келадиган товарлардан (халқаро почта жўнатмалардан ташқари) олинадиган йғим ставкалари, бож тўлови-сиз келтиришининг чекланган нормасини қўлламасдан, уларнинг божхона қийматининг 25 фўизи миқдориде белгиланганда ҳамда республика ҳудудига жисмоний шакслар («ўзлари қатнаб олиб келадиганлар») томонидан тижорат мақсадида бож тўлови-сиз келтиришининг белгиланган нормаси доирасиде 1000 АҚШ долларигача миқдорда келтириладиган ўнми божхонада расмийлаштириш божхона тўловлари ундирмасдан амалга оширилади. Бу эса ўз навбатида истеъмол бозорининг тўқин бўлишига олиб келади.

Иқтисодий шарҳловчи
Х.САТТОРОВ
тайёрлади.

ошиқчасини уларнинг ўзига қолдирдик. Деҳқонларнинг ишончи яна ортиди.

Ўйит ва сув таъминоти деҳқон фермернинг ўзи хал этиши қийин. Айниса, ўйит масаласига алоҳида эътибор қаратдик. Ер орқ, ўйит кам бўлса, қўзланган ҳўсинли оломайсиз. Лекин деҳқон тажрибасиз бўлса, ўйит эрга қувват эмас, захар тарқатади. Бу масалани мутахассислар қўмағиде хал этдик. Ўйитни ташмалаб кетиш ҳўлларига кескин барҳам бердик. Сиз бугун пахтанинг ризқидан уриб қилиб, четга минг сўмга сотиб юбораётган ўйит эртга ўн минг сўмлик зарар келтиради, деб тўшутирдик.

Туман ерларининг салкам саксон фўизи қўтарма насослар билан сўғорилади. Илгарилари бу насослар ҳўжаликлар қарамоғиде бўлган. Камбағал ҳўжаликларнинг эса насосларни ишлатишга қўрби келмай қолган эди. Шунда туманда насослар бошқармаси ташкил этилди. Маблағ ва кўч бир жойга жамланди. Натижада бу йилги сув тақчиллиги шароитиде бир қарич ҳам экинзорнинг чанқаб қўлишига йўл қўйилмади. Кейинги йил эса яна икки минг гектар ерни ўзлаштириш имкони тўпиди.

Менга сиз ишлаб чиқаришни билмайсиз, деб таъна қиливчлар кўп. Мен бунин тан оламман. Лекин бугун раҳбардан деҳқонга ақл ўргатиш эмас, балки унга эркин ва самарали меҳнат қилиш имкониятини яратиш талаб қилинади, деб тўшутиришга ҳаракат қиламан. Мана, иктиёрни деҳқонларимизнинг ўзига қўйиб берган эдик, озишимиз брўв бўлди. Келаси йилдан фермерликни янада ривожлантиришмоқчимиз. Нав танлаш ишларига энг уста деҳқонлар, тажрибали агрономларни жалб этдик.

Ишчимиз қомилки, келаси йили галла ва пахта ҳўсилдорлиги янада ортиди. Эндиги ниятимиз эса туманда саноятни ривожлантириш учун имконияти яратишдир. Шу мақсадда қичиқ ва ўрта тадбиркорлиқни ривожлантириш дастурини тўздик. Бунда ҳам асосий эътиборни тадбиркорларнинг ташаббускорлигини рағбатлантиришга қаратганмиз. Тадбиркорлар маҳаллий ҳўқимият органлари тўмосида уларнинг ваколатли иттифоқчилари борлигини ҳис этишга эришсак, уйлаيمانки, бу борадаги режаларимиз ҳам амалга ошади.

Мусылмон НАМОЗ,
Ўза муҳбири

ХАЁЛОТНИНГ РАНГИН УҒҚЛАРИ

(Боши 1-бетда)

Албатта, ана шундай жозибдор, бетакрор рангтасвир асарларини яратиш юксак даражадаги истеъдод, улкан маҳорат ва кучли эътиборни тақозо этади. Ёш мусаввир Бахтиёр Обидовда ана шундай ноёб хислатлар мужассам, десак муболага бўлмайди. Шу билан бирга, аксарият мўйлакам соҳибларига хос босиқлик, уйчанлик, мулойимтабиатлик хусусиятлари ҳам қаҳрамонимизга бегона эмас. У билан бўлиб ўтган қиссача мулоқотимиз чоғида мусаввир ўз ҳаётини санъатга тўла-тўқис бахшида этганига амин бўлдик.

Болалигим қишлоқда кечган, дедя хаёлчанлик билан гап бошлайди ҳамсухбатимиз. Қишлоқнинг гўзал манзаралари, мурғак болалиқнинг беғубор туйғулари қалбимда санъатнинг ана шу соҳасига қизиқиш уйғотган бўлса керак. Ўша қизиқиш, ўша орзу-умидлар мени Бенков номидаги рассомчилик билим юрти томон етаклади. Кейинчалик, Камолитдин Бехзод номидаги рассомчилик ва миллий дизайн институтига ўқиган кирдим. Тахсил давомидида назарий билим олиш билан бирга баҳоли қудрат ижод билан ҳам шуғулландим. Бундан буён ҳам кўплаб янги асарлар яратиш халқимизга тақдим этиш ниятидаман.

Бахтиёр бугунги кунда ўзининг гўзал санъат асарлари билан халқимиз маданияти хазинасига муносиб улушини қўшиб келмоқда. Унинг кўرғазмалари нафақат юртимизда, балки бир қатор хорижий мамлакатларда ҳам намойиш этиб келинмоқда. Рассомнинг ўзи ҳам кўплаб чет давлатларда ижодий сафарларда бўлди. Россия, Болтиқбўйи давлатлари, Миср, Исроил каби мамлакатларда бўлиб ўз санъатини намойиш этди, шу билан бирга у ердаги санъат мухити билан яқиндан танишди, янги-янги кўникмаларга эга бўлди. Ёш мусаввир ўз асарлари билан хорижийларда хайрат уйғотгани билан эмас, кўпроқ ўзбек санъатини ўзбекона қадриятларни хорижга ҳам кўз-кўз эта олгани билан чекиз гурунлади. Дарҳақиқат, рассомнинг чет элликлар эътиборини қозонган асарларида халқимиз бой маданий мероси, миллий анъаналаримиз, урф-одатлари ўз ифодасини топган. Ана шундай сара асарлар бугунги кунда Туркия, Германия, Франция, Малайзия, Покистон каби давлатлардаги бир қатор музейларда, галерейларда сақланмоқда. Айниқса, рассомнинг ўзбек келинчилигини ёрқин

сиймоси акс этган бир асари Англия шаҳзодаши Чарльзнинг шахсий коллекциясидан ўрин олгани қувонарли ҳолдир.

Бу эса, ёш ижодкорнинг илҳомини янада жўштиради, кучига-куч, гайратига-гайрат қўшади. Янги-янги изланишларга ундайди. Бахтиёр Обидовнинг орзуси ўзбек рассомчилигини дунёда энг юксак чўққига кўтариш. У ана шу мақсад йўлида тинимсиз изланмоқда. Кўни кеча рассомнинг Республика Солиқ ва божхона органлари академиясида намойиш этилган суратлар кўрғазмасида ҳам ана шу изланишлар самараси яққол кўзга ташланади. Қирқдан зиёд

асарлар ўрин олган ушбу кўрғазма қатнашчиларда ўзгача таассурот қолдирганини ҳам алоҳида таъкидлаш жоиз.

Тарихда ўзига хос мактаб яратган Камолитдин Бехзод каби бобоклонларимизнинг муносиб ворисларидан бири Бахтиёр Обидов келгусида ўзбек санъатининг ривожига улкан ҳисса қўшишини ният қиламиз.

Мақсуд ЖОНИХОНОВ,
Рустам ЖАББОРОВ,
«Қишлоқ ҳаёти» мухбирлари.

СУРАТЛАРДА: иқтидорли мусаввир Бахтиёр Обидов ва унинг ижодидан намуналар.

(Боши 1-бетда)

Демак, бу хусусда гап кетганда фақат қўшиқларнинг эмас, тингловчиларнинг ҳам савиясини унутмаслик лозим. Бироқ тингловчининг диди, савиясини юксалтириш биринчи навбатда хонандаларимизнинг ўзига боғлиқ эмасми?

Яхши қўшиқ сўз, қуй ва овоз уйғунлигидан юзага келади. Афсуски, аксарият хонандаларимиз қўшиқчилиқдаги ана шу оддийгина қоидага ҳам эътиборсизлик билан қараяптилар. Қўшиқ яратиш шу қадар осонлашиб кетганки, исталган хориж мусиқасига беш-олти мисраған (шеър эмас) ёпиштирилса бас. Энди фақат уни берилиб икром этишгина қолади, ҳолос. Айтганча, бугунга келиб овоз ҳам унчалик эътибор талаб қилмайдиган бўп қолди. Хорижнинг шунақанги усқуналари ҳам борки, ҳар қандай ёқимсиз овозни ҳам тарашлаб, қўшиқбоп қилади-қўяди. «Қўшиқчидан» деганларнинг сони кун сайин охири бораётганининг боиси ҳам шунда бўлса керак.

Энди сўз танлаш масаласига тўхталсак, буям муаммо бўлмай қолган. Шеър ёзиш ҳам иш бўлганими? Мусиқага мос тушса бўлди-да! Шундай қилиб қўшиқ таппа-тайёр. Ҳа, шуниси «қувонарлики», жўнгина хонандаларимиз яхши шеърга ҳам, яхши мусиқага ҳам ҳаттиё сезишмайди. Ўзлари ёзишади, ўзлари басталашади. Қолаверса, ўзлари қойилмақом қилиб ижро ҳам этишади. Қойил қолмай қўлингчи! Ҳам шoir, ҳам бастакор, ҳам ижрочи бўлиш ҳар кимнинг ҳам қўлидан келавермайди-ку.

Шу ўринда бир масал ёдга тушади. Ғоз бир кўни керилиб мақтанибди: «Осмонда учаман, сувда сузаман, ерда юраман. Бирварақайига уч хўнарни ким менчалик эгаллай олган?» Унга эътироз билдиришибдики, «Осмонда лочиндек парвоз қилолмайсан,

сувда баликдек сузолмайсан, ерда товусдек хиром этолмайсан. Уч хўнарни чала-чўлла билганингдан кўра, шуларнинг биттасини мукаммал билганингдан, мактансанг арзирди». Халқимизда «Мақтанма ғоз - хўнаринг оз», деган нақл ана шундан қолган шекилли. Бироқ, бизнинг «ғозларимиз» мақтанишни ҳам қўйиллатишади. Даврий нашрлар орқали улар билан берилатган суҳбатларни ўқиб, дунёда камта-

ҚЎШИҚ БЎЛСА, ПИШИҚ БЎЛСИН

ринлик саналмиш хислат борлигига ҳам шубҳаланиб қолсан, киши.

Тўғри, ажабтовур оҳанглар ҳар қандай кишининг ҳам беихтиёр диққатини тортиши, ҳатто ҳуш ёқиши ҳам мумкин. Бироқ мусиқага қоришиб янграётган сўзларни илғаб, уларнинг маъини чақишга бир уриниб кўринг. Ҳам услубий, ҳам мантқий гализликка тўла бу қўшиқлар нимаси билан тингловчига маъқул келадиганини тушунолмай қолсан. Ёшларимиз тилидан тушмайдиган, турли-туман радиоканалларнинг ҳар бирида кўндалма-кўндал икки-уч марталаб бериладиган қўшиқлардан биридаги мана бу нақоратни ёд билмайдиган кишилар бормикин?

Керак эмас шахул кўзларинг,
Керак эмас сўмбўл сочларинг,
Қалбим учун кифоя сенинг
Ширин сўзларинг.

Одатда шеърда вазн, тuroк, қoфия каби тушунчалар мавжуд бўлади. Майли, биз бу мисралардан ушбу нарсаларни талаб қилмайлик. Биттагина саволга жавоб қидириб кўрайлик: бу билан муаллиф нима демоқчи? «Шахло кўзлар» у «сўмбўл сочлар»

бўлишини тилаб қоламиз.

ЁРУҒ ЮЗ БИЛАН ҚАЙТИШДИ

Россиянинг Санкт-Петербург шаҳрида жаҳоннинг 20 та мамлакатидан ташриф буюрган 250 нафар спортчи иштирокида ўтказилган таэквандо бўйича жаҳон чемпионати мусобақалари нихоясига етди.

Ушбу нуфузли мусобақаларда мамлакатимиз шарафини ҳимоя қилган таэквандочиларимиз Ватанимизга 8 та олтин, 35 та қумуш ва 8 та бронза медалларини тортиқ этиб, ёруғ юз билан қайтишди. Айниқса, Михаил Ким ва Флюра Бектемироваларнинг чемпион бўлганлиги кишида фахр туйғусини уйғотади.

НАМАНГАНЛИКЛАРГА МУНОСИБ ТУҲФА

Маълумки, мамлакатимизда спортнинг чавандозлик тури ҳам тобора оммалашиб бормоқда.

Бунга чавандозларимизнинг турли мусобақаларда эришадиган галабалари ҳам мисол бўла олади. Лекин шуни тан олиб айтиш жоизки, ҳамма вилоятда ҳам спортнинг ушбу тури билан шуғулланадиган мажмуа бор деб бўлмайди. Мавжудлари ҳам талаб даражасида эмас эди. Яқинда Наманган вилоятида от спорти мажмуаси

дан юз ўттирган ошпаққа «ширин сўз» нима учун керак бўлдикин?

Ёки: **Сен йўлама,**
Сен йўлама,
Юрагингни қийнама,
Бу азоблар ўтиб кетар,
Сен кўз очиб юмунингча.

Бир қарашда ошпақнинг маъшуқига айтилган дардли таскинига ўхшайди. Бироқ бу сатрлар шеър қонун-қоида-қоидага риоя қилинмай битилган сўзлар тизмасидан бошқа нарса эмас-ку! Ахир қўшиқнинг латифлигини ундаги бадиий жиҳатдан гўзал, раван ва нафис шеърый мисралар белгиламайдими? Шунингдек, юқоридаги гапларимиз мана бу қўшиқ парчаси учун ҳам тааллуқли:

Нима қилай, нима қилай?

Севдим дея айтолмасам.

Ҳамма бизни севмишлар,

Деб аташар, агар билсанг.

Хуллас, бу каби мисолларни истаганча келтиришимиз мумкин эди. Бироқ қозони ҳам, газетхоннинг қимматли вақтини ҳам тежашни лозим топдик. Бу гаплардан мақсад ёш қўшиқчиларимиз санъатини ерга уриш, уларни аёвсиз танқид остига олиш эмас. Қолаверса, уларнинг ўз мухлислари, ўз тингловчилари бор. Бироқ минглаб, миллионлаб кишилар эшитиши мумкин бўлган қўшиқни яратишдан аввал унинг ҳар жиҳатдан мукаммал чиқиши хусусида ҳам бош қотириш фурсати етмадими? Ахир, миллий ўзбек эстрадаси хориждан ўғирланган мусиқа-ю, енгил-елпи сўзлар қоримаси ҳисобига эмас, балки халқимизнинг миллийлиги яққол акс этган гўзал, дилрабо қўшиқлар ҳисобига бойиши лозим эмасми?

Иқбол ХУМОЙОН

қуриб битказилди ва фойдаланишга топширилди.

ДУРАНГ НАТИЖА

Оғир вазни профессионал боксчилар Эвандер Холифилд ва Жон Руизлар ўртасида WBA йўналиши бўйича ўтказилган жанг дуранг натижа билан якунланди.

АҚШнинг Коннектикут штатида бўлиб ўтган 12 раундли учрашувдан сўнг, ҳар иккала чарм қўлқоп усталари ҳакамнинг қароридан қоникмаганликларини айтишди. Шунингдек, Холифилд ушбу жанг учун 2 миллион АҚШ доллари олган бўлиб, профессионал карьерасида 37 марта рақибларидан устун келган. Жон Руиз эса 3,2 миллион АҚШ долларини қўлга киритган бўлиб, у ҳам ўз фаолияти мобайнида 37 марта галабага эришган.

Ақбар Йўлдошев тайёрлади.

Яққасарой тумани ҳокимияти томонидан яқка тартибдаги хусусий тадбиркорлик билан шуғулланувчи Юлдашев Омонулло Садуллаевич номига берилган думалоқ муҳр йўқолганлиги сабабли бекор қилинади.

Утеранные угловый штамп и круглую печать ОСВ "Чернобыль" Бектемирского р-на г.Ташкента считать недействительными.

1993 йил 17 январда Мелешук Эрик Андреевич номига берилган уйга эгалик ҳуқуқини берувчи № 01-02/3139-рақамли ордер йўқолганлиги сабабли бекор қилинади.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИ ЯНГИ ЙИЛ АРЧА ТОМОШАЛАРИНИ ТАШКИЛ ЭТАДИ

АМИЗ БОЛАЖОҲЛАР!
Сиз унда ҚОРБОБО ВА ҚОРКИЗ ИШТИРОКИДАГИ
ЯНГИ ЙИЛ САРГУЗАШТЛАРИНИ МИРИҚИБ
ТОМОША ҚИЛАСИЗ.

ЯНГИ ЙИЛ САРГУЗАШТ ТОМОШАЛАРИ 2001 ЙИЛ
28 ДЕКАБРДАН 2002 ЙИЛНИНГ 13 ЯНВАРИГАЧА КҲНДУЗ
СОЯТ 10⁰⁰, 12⁰⁰, 14⁰⁰, 16⁰⁰, ЯКШАНБА КҲНЛАРИ 10⁰⁰, 12⁰⁰, 14⁰⁰, 16⁰⁰, 18⁰⁰ ДА
ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИ БИНОСИДА ЎТҚАЗИЛАДИ.
ЧИПТАЛАРНИ ОЛДИНДАН СОТИШ ТАШКИЛ ҚИЛИНГАН.
ЖАМОА БЎЛИБ КЕЛИШ УЧУН БУЎРТМАЛАР ҚАБҮЛ ҚИЛИНМОҚДА.
БИЗНИНГ МАНЗИЛ: ХАДРА МАЙДОНИ
МАЪЛУМОТ УЧУН ТЕЛЕФОНЛАР. 144-32-23, 144-29-04, 144-35-91

Бош
муҳаррир
Ўткир
РАҲМАТ

ТАҲРИР ХАЙЪАТИ:

Савд АҲМАД, Тўроқ ХОЛТИЕВ, Азизжон АҲОҲОВ, Абдурашид БОБОМИРЗАЕВ, Икромжон ҚАЛАНДАРОВ, Эркул ЗИҚРИЕВ, Икромжон НАҲМИДИНОВ, Бахтиёр ОЛИМЖОНОВ, Комилжон МАМАЖОНОВ, Суннат САЙДАЛИЕВ (бош муҳаррир ўринбосари), Ҳабиб ТЕМИРОВ (бош муҳаррир биринчи ўринбосари), Озод ШАРОФИДДИНОВ, Ғафур ШЕРМУХАММАД (масъулоти), Шамолдин СОҒИБОВ

МУАССИСЛАР:

Қишлоқ ва сув ҳўжалиги вазирлиги, "Ўздонмаҳсулот" корпорацияси, "Ўзмева-сабзавотузумсанот-ҳолдинг" компанияси, "Ўзпахтасанот", "Ўзбек илғи", Деҳқон ва фермер ҳўжаликлари уюшмалари, Агросанот мажмуи ҳодимлари қасаба уюшмаси Марказий Қўмитаси

Телефонлар:

Қабулхона - 133-09-93 (факс) 133-40-87 (факс), бош муҳаррир ўринбосарлари - 133-16-27, 133-44-43, қотибият - 136-56-26. Ижодий гуруҳлар: 136-56-21, 136-56-25, 136-54-42, реклама ва эълонлар - 136-56-30.

ВИЛОЯТ МУҲБИРЛАРИ:

Қорақалпоғистон Республикаси - 8-361-58-512-17; Андижон - 8-374-2-25-32-23; Бўхоро - 8-365-22-648-22; Жиззах - 8-372-33-553-59; Навоий - 8-436-22-588-56; Наманган - 8-369-43-311-81; Фарғона - 8-373-61-221-97; Самарқанд - 8-366-233-00-52; Сурхондарё - 8-376-46-526-61; Сирдарё - 8-367-225-41-73; Тошкент - 8-371-136-56-21; Хоразм - 8-362-22-623-50; Қашқадарё - 8-375-22-517-65.

МАНЗИЛИМИЗ:

700083, ТОШКЕНТ, МАТЕУОТЧИЛАР Кўчаси, 32. Газета сешанба, пайшанба, жума кунлари чиқади

«Шарқ»

нашриёт матбаа акциядорлик компанияси босмаҳонасида босилди. Манзили: «Буюк Тўрон» кўчаси, 41-уй.

Газетамиздан

мақолалар кўчириб босилганда «Қишлоқ ҳаёти»дан олинди деб кўрсатилсин. Навбатчи: А.КАРИМОВ.